

Arbetsmarknadsdepartementet
103 33 Stockholm

Remissyttrande över betänkandet Ett ordnat mottagande - gemensamt ansvar för snabb etablering eller återvändande (SOU 2018:22) och den kompletterande promemorian Ett socialt hållbart eget boende för asylsökande

Ert dnr A2018/00777/1

Domstolsverket, som främst har granskat betänkandet och promemorian ur Sveriges Domstolars perspektiv, lämnar följande synpunkter.

I betänkandets huvudförslag föreslås tystnadsplikt inom viss verksamhet, se 48 § i den föreslagna lagen om mottagande av asylsökande och vissa andra utlänningar. Domstolsverket noterar att utredningen inte innehåller någon straffrättslig analys av den föreslagna regleringen, jfr 20 kap. 3 § brottsbalken. Domstolsverket konstaterar även att utformningen av 48 § ger utrymme för tolkningen att även annan verksamhet än den som bedrivs inom ramen för den föreslagna lagen omfattas av den straffsanktionerade tystnadsplikten. Detsamma gäller motsvarande bestämmelse i alternativförslaget (40 § i den föreslagna lagen om mottagande av asylsökande och vissa andra utlänningar).

Betänkandet innehåller också ett förslag till förordning om länsstyrelsernas uppdrag avseende asylsökande och ensamkommande barn. 13 § i denna förordning synes följa samma konstruktion som 17 § i förordning (2016:1364) om statsbidrag till verksamheter för asylsökande m.fl. Enligt Domstolsverkets mening kan det dock finnas skäl att se över utformningen av bestämmelsen, jfr t.ex. 41 § första och tredje styckena i förordning (2010:1122) om statlig ersättning för insatser för vissa utlänningar, som har en enklare och mer lättförståelig konstruktion. Domstolsverket har ingen synpunkt på det föreslagna överklagandeförbudet i förordningen. Hänvisningen i 14 § bör dock göras till den paragraf enligt vilket beslutet fattas, det vill säga till 13 § istället för 11 §, jfr alternativförslagets 13 §.

I vilken mån betänkandets olika förslag påverkar måltillströmningen till domstolarna, främst i form av överklaganden av Migrationsverkets beslut till de allmänna förvaltningsdomstolarna, beror på en mängd faktorer, t.ex. antalet människor som kommer att omfattas av regelverken och hur information gällande regelverken kommuniceras. Det är därför inte möjligt för Domstolsverket att i detta sammanhang göra en bedömning av storleken på tillkommande kostnader för de föreslagna överprövningsmöjligheterna. Domstolsverket konstaterar dock att betänkandet, både avseende huvudförslaget och alternativförslaget, saknar konsekvensanalys för domstolarna.

Avseende den konsekvensanalys som redovisas i promemorian har Domstolsverket inte underlag att ifrågasätta bedömningen att båda förslagen kan medföra ökad måltillströmning till de allmänna förvaltningsdomstolarna, men att denna ökning förväntas bli av mindre omfattning. Bedömningen framstår dock som förenad med en hög grad av osäkerhet och Domstolsverket kommer att följa utvecklingen av måltillströmningen efter ett eventuellt genomförande. Det bör dock, i valet mellan modellerna social prövning och områdesbegränsning, uppmärksammas att en konsekvens av modellen social prövning är att Migrationsverket ska fatta ytterligare ett överklagbart beslut. Detta kommer sannolikt innebära en märkbar konsekvens för Migrationsverket. Huruvida det också kommer att leda till en större måltillströmning för de allmänna förvaltningsdomstolarna är svårare att förutse.

Domstolsverket har i övrigt inte något att invända mot de förslag som presenterats.

Detta yttrande har beslutats av juristen Karin Hagaeus. Föredragande har varit juristen Martina Rönnerman.

Karin Hagaeus

Martina Rönnerman